

Trage wegen in Glabbeek

Het decreet houdende de gemeentewegen van 3 mei 2019 heeft tot doel om de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van de gemeentewegen te vrijwaren en te verbeteren, in het bijzonder om aan de huidige en toekomstige behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen. Hiertoe voert Glabbeek een geïntegreerd beleid, onder meer gericht op de uitbouw van een veilig wegennet op lokaal niveau en op de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen.

Deze aandacht voor het onderhoud en de herwaardering van het netwerk van trage wegen in onze gemeente heeft heel wat voordelen. Naast een functioneel doel, met name het creëren van veilige verbindingen voor wandelaars en fietsers, hebben trage wegen ook een cultuur-historische, recreatieve waarde en zijn ze belangrijk voor de biodiversiteit en natuurontwikkeling. Participatie en communicatie vormen in dit proces belangrijke onderdelen. Ze zorgen voor draagvlak bij de bevolking en dragen bij tot een positieve uitstraling van trage wegen in onze gemeente. We vertalen onze visie in een Gemeentelijk Trage Wegenplan, onderdeel van het Gemeentelijk Beleidskader Gemeentewegen en concretiseren deze visie in een Gemeentelijk Actieplan Trage Wegen.

We hechten veel belang aan verkeersveiligheid. Het geven van een functionele bestemming aan trage wegen laat ons toe om zachte weggebruikers weg te houden van de drukste en gevaarlijkste straten. In dit kader realiseren we een coherent netwerk van trage wegen, dat de inwoners van Glabbeek de kans biedt zich veilig te voet of met de fiets te verplaatsen tussen en binnen de verschillende dorpskernen. We besteden daarbij bijzondere aandacht aan de schoolomgevingen.

Concreet betekent dit dat er in de eerste plaats moet worden onderzocht welke trage wegen hiervoor in aanmerking komen. Hiervoor baseren we ons op het Actieplan Trage wegen dat dateert van 2012, en actualiseren dit. Mogelijk dienen hiervoor trage wegen te worden heropend of gewijzigd (omdat zij lopen door privéterrein). We volgen hierbij de principes van het gemeentewegendecreet.

Daarnaast moet de weginfrastructuur worden afgestemd op doel en doelgroep: wandelaars en fietsers die zich binnen en tussen de dorpskernen verplaatsen. Dit vereist het doen van opmetingen, het maken van plannen en het herinrichten van de wegen. Tot slot starten we een sensibiliseringscampagne op met als doel het STOP-principe onder de aandacht te brengen. Hiermee stimuleren we weggebruikers om zich voor korte afstanden meer te voet of met de fiets te verplaatsen.

Door de koppeling aan hun cultuur-historische en recreatieve waarde en hun waarde in het kader van biodiversiteit en natuurontwikkeling vergroten we verder het belang van deze wegen. Trage wegen vormen immers de plaatsen bij uitstek waarlangs onze inwoners - maar ook bezoekers van onze gemeente - zich kunnen ontspannen. Ze vormen in die zin een belangrijke toeristische en recreatieve troef. Bovendien vormen ze ecologische verbindingen tussen de in Vlaanderen sterk versnipperde natuurgebieden, en bieden ze ook een specifiek biotoop voor verschillende planten en diersoorten. Als groene aders doorheen onze gemeente dragen ze in die zin ook bij tot de gemeentelijke klimaatdoelstellingen.

Participatie en communicatie vormen essentiële onderdelen in het ganse proces.

Vele trage wegen zijn in onbruik geraakt doorheen de jaren, al dan niet bewust of onbewust. Als gemeente dragen we verantwoordelijkheid om duidelijkheid te creëren. Het heropenen van trage wegen kan uiteraard voor weerstand bij bewoners zorgen. Ze lopen immers vaak langs perceelsgrenzen of kruisen deze. Participatie en dialoog vormen daarom belangrijke kernelementen in het ganse proces. Als leidraad in het kader van de herwaardering geven we voorrang aan het heropenen van trage wegen. Wijzigingen staan steeds ten dienste van het algemeen belang. Een wijziging, verlegging of afschaffing van een trage weg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende wordt gemotiveerd.

Participatie biedt ook kansen voor het onderhoud van trage wegen. We grijpen kansen om met burgers, verenigingen en scholen het onderhoud van onze trage wegen aan te pakken. Hiermee creëren we een positief klimaat rond trage wegen.

We besteden tevens aandacht aan onze communicatie over trage wegen. Zo dragen we bij aan een positief klimaat rond trage wegen in onze gemeente waarbij burgers de voordelen erkennen van de uitbouw van een trage wegennetwerk in onze gemeente.

Concreet vertalen we deze visie in een Gemeentelijk Trage wegenplan - volledig becijferd, onderdeel van het Gemeentelijk Beleidskader Gemeentewegen en afgestemd op het nieuwe decreet gemeentewegen- met aandacht voor volgende onderdelen:

- Beleidsvisie trage wegen – doelstellingen met aandacht voor:
 - o Gemeentelijk beleid gericht op veilig en fijnmazig netwerk van (lokale) trage wegen:
 - Beleid rond trage wegen in lijn brengen met decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen
 - aandacht voor onderhoud en herstelbeleid
 - o Belang multifunctionele ontwikkeling: Functioneel, Cultuur-historisch, Recreatief en Natuurontwikkeling en biodiversiteit
 - o Afwegingskader ivm behoud, wijziging, verplaatsing, afschaffing
 - o Streven naar een positief klimaat rond trage wegen:
 - Streven naar een participatief beleid
 - erkennen en uitdragen belang trage wegen (communicatie)
 - o aandacht voor handhaving waarbij sensibilisering en preventie voorop staan
 - o Belang doorstroming trage wegenbeleid in andere beleidsdomeinen
 - o Vrijmaken budget voor onderhoud en herwaardering trage wegen
- Inventarisatie en netwerkkaart:
 - o we brengen onze trage wegen in kaart en koppelen onze beleidsvisie aan een actieplan
- Gemeentelijk Actieplan Trage Wegen
 - o Opmaken en bijhouden gemeentewegenregister
 - o Onderhoudsplan en uitvoering met prioriteiten
 - o Inrichting van de trage wegen: ondergrond, bewegwijzering, ...
 - Gebruik duurzame materialen
 - Aandacht voor vermijden verharding, afwatering, bodemerosie en landschappelijke inpassing
 - o Handhaving: vertaling decreet gemeentewegen naar reglement handhaving voor Glabbeek

- Rapportering voortgang actieplan
- Participatie in het kader van onderhoud en herwaardering
 - Voorbereiding en bespreking van de dossiers in de commissie mobiliteit
 - Inrichting van een gemeentelijke werkgroep trage wegen in het kader van de opvolging van het actieplan
 - Betrokkenheid Cultuur- en Erfgoedraad naamgeving trage wegen
 - Transparante procedure in kader van wijzigingen
 - Onderhoud in samenwerking met burgers (eigenaars), verenigingen en scholen en onderzoeken om hier subsidies aan te koppelen
 - Meldpunt trage wegen gekoppeld aan meter-/peterschap
- Communicatie naar de bevolking
 - Ontsluiting netwerkkaart trage wegen website en/of op stratenplan Glabbeek
 - Deelname aan jaarlijkse Dag van de trage wegen
 - Informatie op website over beleidsvisie
 - Regelmatig een trage weg in de kijker zetten waarbij multifunctionele karakter in de verf wordt gezet (website, infoblad, ...)
 - Natuur- en landschapswaarde trage wegen belichten in samenwerking met MOS-scholen gemeente en Natuurpunt
 - Uitdragen beleidsvisie naar andere stakeholders zoals notarissen, bouwpromotoren, huisvestingsmaatschappijen, provincie, ... en wat van hen verwacht wordt
- Doorstroming van het trage wegenbeleid in andere beleidsdomeinen:
 - Opzetten samenwerking en overleg binnen de gemeentelijke diensten, met buurgemeenten en bovenlokale actoren
 - Mobiliteit: verbinding met mobiliteitsplan en functioneel fietsroutenetwerk
 - Toerisme, sport en jeugd:
 - maximale opname in toeristische en recreatieve omlopen
 - Ontwikkeling van een Speelweefselkaart, in samenwerking met oa jeugdverenigingen, waarbij we naast speelplekken ook de veilige verbindingen in kaart brengen tussen de speelplekken. Trage wegen nemen hier een prominente rol in
 - Ruimtelijke ordening
 - Klimaatactieplan
 - Zwerfvuil:
 - de jaarlijkse gemeentelijke zwerfvuilactie besteed ook aandacht aan trage wegen
 - Gemeentelijke initiatieven in verband met zwerfvuil (bv ondersteuning individuele zwerfvuilacties) besteden ook aandacht aan trage wegen